

Wytyczne dotyczące transkrypcji terminów z języka perskiego, na potrzeby publikacji tekstów naukowych w piśmie „The Polish Journal of the Arts and Culture. New Series”

22 stycznia 2016

Przy zapisie terminów perskich należy posłużyć się polską transkrypcją uproszczoną.

Poniżej znajdują się szczegółowe zasady transkrypcji wraz z przykładami:

LITERA PERSKA I POLSKA TRANSKRYPCJA UPROSZCZONA		PRZYKŁAD
ا jako długa samogłoska	a	کتاب <i>ketab</i>
ب	b	باب <i>bab</i>
پ	p	پول <i>pul</i>
ت	t	توت <i>tut</i>
ث	s	مثال <i>mesal</i>
ج	dż	جمال <i>dżamal</i>
چ	cz	چپ <i>czap</i>
ح	h	محل <i>mahal</i>
خ	ch	سرخ <i>sorch</i>
د	d	در <i>dar</i>
ذ	z	نفوذ <i>nofuz</i>
ر	r	رمز <i>ramz</i>
ز	z	زندگی <i>zendegi</i>
ژ	ż	ژاله <i>żale</i>

LITERA PERSKA I POLSKA TRANSKRYPCJA UPROSZCZONA		PRZYKŁAD
س	s	سبز <i>sabz</i>
ش	sz	شمس <i>szams</i>
ص	s	صبر <i>sabr</i>
ض	z	نبض <i>nabz</i>
ط	t	لطف <i>lotf</i>
ظ	z	حفظ <i>hefz</i>
ع	'	ربع <i>rob'</i>
ع w nagłosie	∅	عود <i>ud</i>
غ	q	باغ <i>baq</i>
ف	f	فیل <i>fil</i>
ق	q	قهوه <i>qahwe</i>
ک	k	کار <i>kar</i>
گ	g	گرم <i>garm</i>
ل	l	دل <i>del</i>
م	m	من <i>man</i>
ن	n	نان <i>nan</i>
ه jako spółgłoska	h	بهار <i>bahar</i>
ه jako samogłoska w wygłosie	e	میوه <i>miwe</i>
و jako spółgłoska	w	گاو <i>gaw</i>
و jako samogłoska	u	دود <i>dud</i>
و jako samogłoska	o	اتوبوس <i>otobus</i>
و jako dyftong	ou	فوت <i>fout</i>
ی jako spółgłoska	j	یک <i>jek</i>
ی jako samogłoska	i	قدیم <i>qadim</i>
ی jako dyftong	ej	عیب <i>ejb</i>
ء (<i>hamze</i>)	'	رأس <i>ra's</i>
' (<i>alef-e kutah</i>)	a	حتی <i>hatta</i>

Dodatkowe reguły dotyczące pisowni:

- zbitkę spółgłoskową *-nb-* zapisujemy zgodnie z wymową jako *-mb-*
- zbitkę spółgłoskową *chw-* na początku wyrazu (tzw. *waw-e ma'dule*) zapisujemy zgodnie z wymową jako *ch-*,
- łącznik izafetowy *-e/-je* oraz wykładnik wyróżnienia *-i* zapisujemy z dywizem
- końcówki oznaczające liczbę mnogą oraz zaimek sufigowany zapisujemy łącznie z rzeczownikiem
- złożenia zapisujemy łącznie

- terminy, imiona i nazwiska występujące na irańskim obszarze kulturowym zapisujemy w wersji spolszczonej (np. Machmalbaf, a nie Makhmalbaf; Maniże, a nie Manijeh), a te spośród nich, które pojawiają się w języku polskim również w formie zarabizowanej, zapisujemy w wersji charakterystycznej dla języka perskiego (np. Biruni, a nie Al-Biruni; Mohammad, a nie Muhammad; Hosejn, a nie Husajn)
- w przypadku konieczności podania lat w kalendarzu hidżry słonecznej należy zastosować skrót AP (łac. *Anno Persico*), a hidżry księżycowej – skrót AH (łac. *Anno Hegirae*)

Rozstrzygnięcia stosowane w polskiej transkrypcji uproszczonej dotyczące bardziej szczegółowych kwestii można znaleźć w publikacji Mateusza Kłagisa, *Pismo i ortografia języka perskiego*, Kraków 2010.